

Charakteristika vyučovacího předmětu – Občanská výchova

2. stupeň

Obsahové vymezení předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*. Škola rozvíjí samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat v životě, prosadit se ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat. Učitel vede žáky k rozvíjení osobnosti, sebepoznání, respektování, porozumění kulturnímu dědictví, k uznávání lidských práv, k poznání ekonomických vztahů – jejich fungování v občanském životě, k toleranci k jiným národům a k respektování odlišností. Žáci se učí hledat východisko z globálních problémů, chápat a uznávat hodnotu domova, vlasti a kulturního dědictví. Mají úctu k životu a ke zdraví, znají nebezpečí a rizika. Vzdělávací obor přispívá k vybudování komplexního pohledu žáků na svět, ke schopnosti podílet se na vytváření hodnot a vztahů, ke schopnosti nést důsledky za své činy. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Prohlubuje a rozšiřuje znalosti žáků v oblasti obrany státu, získat základní informace o bezpečnostním prostředí, o právech a povinnostech vyplývajících ze členství ČR v mezinárodních bezpečnostních a politicko-vojenských organizacích. Seznamuje s principy obrany státu a o úloze ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výchova k občanství má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku. Preferujeme aktivizující metody výuky a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování). V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné akce (vzdělávací a kulturní) – přednášky, besedy, představení, exkurze, výstavy, které napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k získávání klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k plánování, organizování, učí je řídit vlastní učení, připravuje je na další studium a vede je k tomu, aby si uvědomili nutnost celoživotního učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel učí žáky vnímat a rozpoznávat problémové situace uvnitř školy i mimo ni, pochopit problémy, učí je kritickému myšlení, uvážlivému rozhodování, zodpovědnosti za své jednání

Kompetence komunikativní

- žák se učí pod vedením učitele formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, pěstuje kultivovaný projev, učí se naslouchat druhým lidem, účinně se zapojovat do diskuse, využívat informační a komunikační prostředky, komunikativní dovednosti využívá ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci ve skupině, pozitivně ovlivňuje společnou práci. Žáci se učí ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi, učí se diskutovat ve skupině, vytvářejí si pozitivní představy o sobě samých, učí se dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování přesvědčení druhých, k zodpovědnému chování v kritických situacích, k respektu. Žák se učí chránit a oceňovat naše národní tradice a kulturu, rozvíjí pozitivní postoj k uměleckým dílům a společným hodnotám, umí chránit nejen své zdraví, ale i přírodu.
- učitel učí žáky uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- učitel vede žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

Kompetence pracovní

- učitel žáky vede k užívání materiálů, nástrojů, vybavení, k dodržování bezpečnostních předpisů, k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot, žák se učí chápat riziko podnikání a rozvíjí své podnikatelské myšlení.
- žáci se učí orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení a technologií, aplikací a služeb za účelem usnadnění a zkvalitnění výsledků své práce a zjednodušení pracovních postupů
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, při využití vhodných zvolených postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Zařazení průřezových témat v předmětu

Výuka zahrnuje všechna průřezová témata, jako je **výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, environmentální, multikulturní a mediální výchova.**